

Productors en peu de guerra

El sector de la producció audiovisual al País Valencià viu un dels períodes més tensos de la seua curta història. Després de mesos de difícils relacions entre un grup de productores i els principals dirigents de l'associació Productors Audiovisuais Valencians, acusats de favoritismes i d'acaparar bona part de les subvencions, la situació ha arribat a un carreró sense sortida. Les posicions ja són irreconciliables.

Al País Valencià, la producció audiovisual mai no ha estat un sector gaire estable. L'anomenada indústria audiovisual no va més enllà d'un grup d'empreses productores que —algunes amb més encert que altres— intenten fer-se un lloc en el món de la imatge. La gran minoria, en cinema. La majoria, en televisió, publicitat o màrqueting. Però sempre amb la incertesa d'un mercat difícil i poc acostumat a invertir en productes audiovisuals. La política cultural auspiciada des de les institucions valencianes tampoc no ha afavorit la consolidació del sector i ni tan sols Televisió Valenciana, que havia de ser l'autèntic motor de l'audiovisual, ha complert el seu paper.

A hores d'ara, el sector audiovisual encara espera una llei que li permeta assolir una estructura estable a l'hora d'establir les relacions entre el sector i l'administració. Per exemple, per obrir mecanismes automàtics de cara a rebre ajudes o per atorgar autonomia a l'Institut Valencià de Cinematografia (IVAC) per tal que pugua decidir les subvencions anuals amb una certa independència de criteris. Certament, la situació no és la idònia per a un sector que fa anys que vol fer el salt.

I tampoc no és la situació ideal per a consolidar un nucli estable i unit de professionals. L'arbitrarietat de l'administració a l'hora d'atorgar les ajudes —algunes molt sospitoses— i la pròpia existència d'un nucli d'empreses que, d'alguna manera, ha acaparat en els darrers anys una part important dels projectes subvencionats amb diners públics, fa

temps que està tensant la corda al si de l'associació que aplega la gran majoria d'empreses del sector, Productors Audiovisuais Valencians. Les sospites inicials per favoritismes han acabat convertint-se en acusacions per manca de democràcia al si de l'associació i les posicions, a hores d'ara, són pràcticament irreconciliables.

El motiu inicial de la polèmica ha estat l'intent per part de les empreses conegudes com a "reformistes" (Terra a la Vista, Lugalbanda, Bluescreen, Alcina PC, Bamboo Films i Kbza Líquida) de canviar els estatuts de l'associació per tal de, diuen, "democratitzar-la". "PAV no funciona com una associació empresarial —asseguren—, no defensa els interessos generals i no té capacitat de negociació ni amb l'administració ni amb RTVV."

A més a més, acusen la junta directiva de mantenir "el secretisme més absolut en les negociacions amb l'administració". Sobre la destinació de les ajudes, asseguren que "la immensa majoria dels diners públics destinats a la producció audiovisual en forma de subvencions s'atorga a un grup molt reduït d'empreses que formen part de la junta directiva". "Com que ells són els que es beneficien de les ajudes públiques —conclouen—, no tenen interès per reivindicar millores per a la resta d'associats."

Davant d'aquestes acusacions, la proposta de les sis productores és canviar el sistema de presentació de candidatures. "El fet que les eleccions funcionen en base a llistes tancades —assegura José Ortega, de la productora Lugalbanda i representant de les sis productores refor-

Aquitania (dalt) i Bala perdida (baix) són dos dels darrers treballs de Trivisión que han comptat amb ajudes públiques. Les productores rebels acusen aquesta empresa de fer-se amb bona part de les subvencions.

mistes—afavoreix la creació de grups de pressió. I això és el que ha passat a PAV, que s'ha instal·lat una oligarquia que fa i desfà com li va de gust.” “Amb un sistema de llistes obertes en el qual cada soci puga presentar la seua candidatura individual—continua Ortega—, la junta directiva estaria integrada per gent de diferents sensibilitats, de forma que tots estaríem obligats a entendre'ns i a treballar pels interessos comuns.” Segons Ortega, “tot allò que va provocar la desfeta de l'anterior associació i el naixement de la PAV es torna a repetir. De nou tornen a sorgir els mateixos vicis i de nou tornen a ser uns pocs els que ho controlen tot”.

Des de la junta directiva, l'òptica canvia radicalment. “En totes les associaci-

ons hi ha discrepàncies”, assegura Miguel Perelló, president de PAV i productor de l'empresa Intercartel, que darrerament s'ha fusionat a Nisa per crear Indigomedia, una de les productores líders del sector audiovisual valencià. “M'estranyava que fins ara ningú no s'haguera queixat”, diu amb certa ironia. “Però, bé—continua—, el que han de fer és presentar-se a les eleccions. El que no pot ser és no presentar candidatura i després queixar-se.” Una opció no compartida pels reformistes. “No es tracta de treure'ls a ells per ficar-nos nosaltres. Cal que la junta directiva represente els interessos del major nombre de socis.”

A hores d'ara, la modificació dels estatuts no s'ha tractat en el si de l'associa-

ció perquè la junta directiva va decidir no incloure la qüestió en els punts a debatre en la darrera assemblea celebrada a finals de maig. “Ni tan sols ens han deixat que expliquem als associats la nostra proposta”, denuncia Ortega. El malestar, però, s'ha començat a fer palès fins i tot dins de la mateixa junta directiva. Si més no, un dels seus membres ha fet arribar recentment una enquesta a tots els associats per tal de copsar l'opinió de les vuitanta-dues productores que conformen l'associació. I les preguntes són tan poc innocents com: “Se senten els petits productors, la gran majoria dels nostres associats, ben representats? S'estan defensant els seus interessos com es mereixen? Creu que les subvencions es concedeixen professionalment o per influències? Com veu que les produccions més costoses, finançades amb diners públics, se les emporten productores que no són valencianes? Pensem que ja va sent hora que els nostres interessos es defensin d'una manera més enèrgica i no tan submissa.”

De moment, els rebels són un grup minoritari, tot i que esperen en poc temps aglutinar tot el descontent que hi ha a l'associació. “Sabem que hi ha molta gent que ens dóna suport, però també sabem que hi ha molta por”, assenyala Vicent Monsonís, “Monso”, de la productora Terra a la Vista. “Por—remarca— a les llistes negres, a no rebre cap més ajuda si es rebel·len contra el sistema de funcionament de l'associació i sobretot contra els qui la controlen.” “De fet—assegura—, hi ha gent que ha estat dos anys sense rebre ni un euro d'ajudes per haver donat suport a una candidatura alternativa a l'oficial en les eleccions de l'any 2000.” “La situació—afegeix José Ortega— arriba a extrems realment surrealistes quan resulta que els més significants dels empresaris dominants mantenen vincles amb el PP. Com a exemple, el contracte de 800.000 euros que Zaplana va signar amb Trivisión per a una campanya publicitària de l'Imsero quan l'expresident valencià era ministre en funcions, és a dir, quan el PP ja havia perdut les eleccions.”

D'alguna manera, doncs, els diners públics estan en la base de tot. I, segurament, el fet que el cine siga una activitat

fortament subvencionada en la qual el ser o no ser de l'empresa depèn dramàticament de la possibilitat de tenir accés a les ajudes oficials, ha portat al límit la competència entre els productors.

Números que parlen. En qüestions econòmiques, com en el debat sobre les llistes electorals, les opinions són divergents. Segons Miguel Perelló, en els darrers cinc anys s'han subvencionat 32 llargmetratges, produïts per 27 productors diferents. "És a dir –diu el president de l'associació–, només han repetit cinc productores." Els comptes de les productores "rebels", però, són ben diferents. Segons un estudi fet per les mateixes empreses amb dades de la Generalitat, la mateixa PAV i Televisió Valenciana, des de la creació de l'associació, (el 1998) nou empreses de PAV (és a dir, el 10%) s'han endut el 90% de la inversió pública en el sector audiovisual. D'aquesta manera, Indigomedia (Intercartel + Nisa), Trivisión, 5 Films, Pepe Ferrandis, Coral Valencia, Malvarrosa Media, PRP Producciones, Createle i El Palenque haurien rebut més de 27 milions d'euros. Mentrestant, la resta de productores (73 en total) no haurien arribat als dos milions d'euros, és a dir, el 10%.

"Amb aquestes xifres, és gairebé impossible treballar", assegura Monso. "N'hi ha que no només són els amos d'alguna de les productores 'estrella' sinó que, a més, controlen altres productores. I a sobre, coprodueixen o ajuden econòmicament altres productores." L'empresa Trivisión és, per als reformistes, la productora que millor s'adapta a

Rodatge de la sèrie sobre Ausiàs March que Canal 9 va emetre el passat mes de febrer. Aquesta, íntegrament subvencionada amb diners públics, s'ha convertit en una vergonya televisiva.

ROGER BLASCO

aquesta definició. Dirigida per Ximo Pérez (vicepresident de PAV i amb qui aquest setmanari ha intentat contactar sense resultat), ha estat molt ben tractada en l'adjudicació d'ajudes durant els últims anys. "Si comences a mirar les ordres de subvencions dels darrers anys –denuncia Monso–, t'adones que, al final, Trivisión s'ha endut la meitat dels diners. Bé a través del seu nom o a través d'empreses satèl·lit." Com a exemple, Monso cita les darreres ajudes per a produir *TV-movies* (llargmetratges produïts exclusivament per a la televisió) atorgades per RTVV: "Dels set projectes seleccionats –assegura Monso–, tres estan en l'entorn de Trivisión. I a més resulta que són els tres projectes més subvencionats, de manera que s'enduen el 50% de les ajudes." "Però el pitjor ja no és això –as-

senyala el director i productor–. El pitjor, com ha passat tantes vegades, és que les ajudes se'n vagen a productores de fora del País Valencià que, sota el paraigua d'una empresa valenciana, s'adjudiquen els projectes." L'exemple paradigmàtic d'aquest fenomen va ser la producció de la sèrie sobre Ausiàs March que va pagar íntegrament Televisió Valenciana i que, a banda d'estar produïda bàsicament per empreses de Madrid i Sevilla, es va convertir en la vergonya més escandalosa de la història de Canal 9.

Aquestes anècdotes no han fet més que atiar el sentiment de decepció i animadversió entre les productores rebels, que, tot i els riscos, no accepten seguir les regles del joc de les grans productores.

Rosanna Melià

a la platja o a la muntanya
és TEMPS de vacances!

Si ets subscriptor, i te'n vas de vacances a l'estiu, i vols rebre ELTEMPS totes les setmanes. Telefona'ns al 902 13 10 25 i comunica'ns l'adreça on vols rebre la revista aquest estiu.